

Broj:

Sarajevo, 26.4.2021. godine

Bosna i Hercegovina

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine

Dom naroda

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
		02-50-6-894/21	

14¹²

n/r predsjedavajućeg Bakira Izetbegovića

Na osnovu člana 9. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 58/14, 88/15, 96/15, 53/16) podnosim delegatsku

INICIJATIVU

kojom se zadužuje Vijeće ministara BiH da, najkasnije u roku od šest (6) mjeseci od dana usvajanja ove inicijative u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, sačini i u parlamentarnu proceduru dostavi Zakon o kinematografiji Bosne i Hercegovine.

OBRAZLOŽENJE

Kinematografsku djelatnost treba zakonom definirati kao djelatnost od interesa za Bosnu i Hercegovinu.

Opći interes u oblasti kinematografije je, između ostalog, u:

- očuvanju kontinuiteta, slobode i raznovrsnosti kinematografskog stvaralaštva;
- podsticanju predstavljanja domaćih kinematografskih djela na značajnim međunarodnim manifestacijama;
- podsticanju domaćeg filmskog umjetničkog stvaralaštva;
- podsticanju proizvodnje domaćih i inozemnih kinematografskih djela u BiH;

- podsticanju distribucije i javnog prikazivanja u oblasti kinematografskog stvaralaštva;
- podsticanju razvoja tehničke baze kinematografije i uvođenja informatičkih tehnologija i modernizacija u oblasti kinematografije;
- podsticanju i očuvanju kulturnog identiteta domaćeg kinematografskog stvaralaštva;
- unapređenju međunarodne saradnje i integracije domaće kinematografije u evropske i svjetske programe razvoja kinematografije;
- podsticanju kulturne raznolikosti u oblasti kinematografije;
- zaštiti djece i mladih, ravnopravnosti polova, rasa i manjinskih grupa u kinematografskim djelima.

Također, ovim zakonom treba regulirati i:

- oblike podrške domaćim filmskim organizacijama, festivalima i manifestacijama;
- prioritete u finansiranju filmske produkcije (igrani, dokumentarni, dječiji, debitanski film);
- načine za podsticanje koprodukcija;
- sadržaje i postupke za širenje i osavremenjivanje distributerske i prikazivačke mreže;
- mjere za popularizaciju i plasman domaćeg filma u inozemstvu;
- sadržaj i formu obilježavanja značajnih jubileja filmske umjetnosti;
- druge mjere za stimuliranje proizvodnje, distribuiranja i javnog prikazivanja kinematografskih djela.

Kao delegati u najvišem zakonodavnom organu Bosne i Hercegovine trebamo konkretnim potezima pomoći uspješne reditelje i filmske radnike, koji diljem svijeta na najbolji način predstavljaju svoju domovinu. Djela bh. reditelja i svojim sadržajem i svojom originalnošću privlače pažnju širom svijeta i zaslužuju poštovanje i priznanje i od predstavnika izvršne i zakonodavne vlasti na državnom nivou.

Osim nagrada koje su bh. reditelji osvajali, a koje su fascinate za jednu malu kinematografiju kao što je naša, djela naših reditelja vrlo su važna za domaću, ali i za regionalnu i međunarodnu publiku. Bosna i Hercegovina je jedina zemlja na Balkanu čiji film je osvojio Oskara, prestižnu nagradu Američke filmske akademije. Tako je na 74. dodjeli Oskara za najbolji film u 2001. godini u Hollywoodu bh. film "Ničija zemlja" režisera Danisa Tanovića osvojio Oskara za najbolji strani

film. Osim Oscara, film "Ničija zemlja" je osvojio Zlatni globus, nagradu za scenario u Cannesu, Cesara (u Parizu), nagradu Evropske filmske akademije, nagrade na festivalima u Makedoniji, Motovunu (Hrvatska), Francuskoj, Italiji, Belgiji, Las Vegasu, Los Angelesu, Rotterdamu, San Sebastianu, Sao Paolu, Urugvaju, Cottbusu, Poljskoj, Velikoj Britaniji, te na još nekoliko festivala u Americi.

Nakon Tanovićevog Oscara, bh. režiseri i producenti su nastavili sa osvajanjem prestižnih nagrada diljem svijeta. Tako je Denijal Hasanović za film "Pismo" na Filmskoj akademiji u Poljskoj, dobio evropsku nagradu Prvog programa njemačke televizije (ARD), a nekoliko dana kasnije Ahmed Imamović za svoj kratkometražni film "10 minuta" dobio je nagradu FELIX Evropske akademije za film, koja je poznata i kao "evropski Oskar".

Poznata bh. scenaristica i rediteljica Aida Begić sa svojim prvim filmom "Snijeg" dobitnik je Grand Prix nagrade u selekciji "Semaine de la Critique" na Filmskom festivalu u Cannesu 2008. godine. Nakon toga, Begić je sa filmom "Djeca" 2012. godine osvojila specijalnu nagradu žirija 65. festivala filma u Cannesu. Film "Djeca" je, također, osvojio specijalnu nagradu žirija i nagradu za najbolju glumicu na Festivalu mediteranskog filma u Bruxellesu i specijalnu nagradu žirija Joao Benard da Costa na Lisbon & Estoril Film festivalu. Također, film "Djeca" je na 26. Filmskom festivalu u Herceg Novom – Montenegro dobio nagrade za režiju i glumu.

Bosnu i Hercegovinu je u svijetu filma proslavila i Jasmila Žbanić, kada je sa svojim filmom "Grbavica" na Berlinskom Filmskom Festivalu 2006. godine osvojila glavnu nagradu "Zlatni medvjed" kao najbolji film. Pored glavne nagrade, film "Grbavica" je još osvojio dvije nagrade na Berlinaleu 2006. godine, Nagradu ekumenskog žirija i Nagradu za mir.

Također, veliku popularnost su zabilježili i fimovi "Gori vatra" i "Kod amidže Idriza" Pjera Žalice. Film "Gori vatra" je osvojio više od pet nagrada, odnosno Srebrnog leoparda i još dvije nagrade u Locarnu, Zlatnu zvijezdu i još jednu nagradu na festivalu u Marakesu, nagradu u Amiensu, a bio je nominovan nekoliko puta. Filmsko ostvarenje "Kod amidže Idriza" do sada je imao dvije nominacije, za Zlatnog Irida u Bruxellesu i za Zlatnog Alexandera u Solunu.

Film "Ljeto u zlatnoj dolini" Srđana Vuletića osvojio je više od pet nagrada, i to Tigar i MovieZone nagradu u Rotterdamu, Zlatni iris u Bruxellesu, dvije nagrade na festivalu u Sofiji, te nagradu na Bermuda film festivalu. Film "Savršeni krug" bh. reditelja i producenta još je jedan u nizu filmova koji su osvojili nekoliko nagrada i zabilježili nekoliko nominacija. Ovaj film je, između ostalog, osvojio nagradu u Cannesu, dvije nagrade u Tokiju, te po jednu u Parizu, Valladolidu i St. Louisu.

Bosanskohercegovački reditelj Dino Mustafić sa filmom "Remake" osvojio je prestižnu nagradu u Berlinu, a bio je nominovan za Zlatni tulipan u Istanbulu, te na festivalu u Parizu.

Film „Quo Vadis, Aida?“ rediteljke Jasmile Žbanić osvojio je brojne nagrade širom Evrope i svijeta, a nominiran je i za nagradu Oscar Američke filmske akademije u kategoriji za najbolji strani film.

Bosanskohercegovačka kinematografija niže uspjehe svake godine i pored činjenice da ima vrlo ograničene finansijske mogućnosti. Sva ta uspješna ostvarenja se događaju u izuzetno siromašnoj zemlji, jednoj od najsiromašnijih zemalja u Evropi. Budžet za filmsku produkciju je krajnje nedostatan i finansijska sredstva za ovu namjenu su neuporedivo manja u odnosu na druge zemlje u regionu i Evropi.

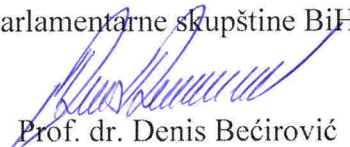
Smatram da kao delegati Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH ne smijemo zaboraviti da je Bosna i Hercegovina i prije rata bila jedan od najvažnijih centara filmske industrije u bivšoj Jugoslaviji. Neka od poznatih rediteljskih imena iz prijeratne bh. kinematografije su Bakir Tanović, Vefik Hadžismajlović, Meha Fehimović, Midhat Mutapčić, Vlatko Filipović, Gojko Šipovac, Žika Ristić, Milutin Kosovac, Vesna Ljubić, Nikola Stojanović, Nenad Dizdarević, Zlatko Lavanić, Miroslav Mandić, Ivica Matić, Toma Janić, Boro Drašković, Mirza Idrizović, Ademir Kenović i mnogi drugi. Prema nekim podacima, do 1992. godine snimljeno je 96 filmova, a u svijetu najveću gledanost postigli su filmovi Hajrudina Krvavca Šibe "Most", "Diverzanti" i "Valter brani Sarajevo".

Nakon 1992. godine, u bh. kinematografiju su se upisala nova rediteljska imena, među kojima su najpoznatiji: Danis Tanović, Dino Mustafić, Pjer Žalica, Srđan Vuletić, Jasmila Žbanić, Aida

Begić, Nedžad Begović, Ahmed Imamović, Benjamin Filipović, Adis Bakrač, Jasmin Duraković i mnogi drugi.

Nema sumnje, Bosna i Hercegovina uz ozbiljnu podršku organa vlasti sa postojećim filmskim talentom može napraviti još veće rezultate. Bosanskohercegovački filmski i kulturni talenat trebamo podržati konkretnim zakonskim rješenjima, a ne samo kurtoaznim čestitkama nakon velikih ostvarenja naših reditelja i filmskih radnika.

S poštovanjem,

Delegat u Domu naroda
Parlamentarne skupštine BiH

Prof. dr. Denis Bećirović